

כשעולם הרגש וההתנהגות נפגשים

השתלמות כשעולם הרגש וההתנהגות נפגשים

מרצה	קוד קבוצה
יפעת דדוש יוסף	C2799G1
אופי הקורס	קוד קורס לשבתון
אסינכרוני	2524
שעות	יום
—	
שעות פיתוח מקצועי אופק חדש	היקף שעות
30	30
תאריך סיום	תאריך פתיחה
30/06/2027	18/10/2026
גמול	ש"ש שבתון
30 (0 עם ציון)	1

מימון מלא למורות ומורים בשבתון, עלות לפי שווי מימון לפי ש"ש של קרן השבתון, גביה ישרה מהקרן

תקציר

כלים מעולם ניתוח ההתנהגות והטיפול הקוגניטיבי-התנהגותי לקידום אקלים כיתה מיטבי. בניית תוכניות התנהגות כיתתיות ואישיות ומתן מענה רגשי ממוקד ומעצים.

רציונאל הקורס:

ניהול כיתה אפקטיבי דורש שילוב בין הבנה מעמיקה של חוקי הלמידה (ניתוח התנהגות) לבין הבנת עולמו הרגשי של התלמיד (CBT). הקורס מציע מודל עבודה אינטגרטיבי המאפשר לאיש החינוך להפחית בעיות התנהגות באמצעות הצבת גבולות וסמכות, לצד העלאת מוטיבציה פנימית, ויסות רגשי וחיזוק הערך העצמי של התלמיד והצוות.

התאמה להשתלמות מורים וגננות כיום:

- השבת הסמכות: מתן כלים למורים להובלת הכיתה בביטחון בעידן של ערעור על סמכות.
- חוסן רגשי: שילוב כלי CBT למניעת שחיקה של המורה מול התנהגויות מאתגרות.
- דגשים להדרכת הורים וצוותי חינוך לגיוס ושותפות לתהליך.

נושאים:

1. יסודות ניתוח ההתנהגות (ABA) וניהול כיתה — התנהגות כפונקציה של הסביבה. למה הילד מתנהג?
2. כלי התצפית והגדרת המטרה ההתנהגותית — כלי מדידה בשטח, בניית גרף התקדמות ככלי למשוב למורה ולתלמיד
3. מחזקים — חיזוק חיובי, חיזוק שלילי וענישה
4. שליטת גירוי, סקר מחזקים
5. ניהול כיתה — עקרונות בבניית תוכנית אישית וכיתתית
6. אבחנה בין בעיות התנהגות לבעיות הנובעות מחרדה

7. וויסות רגשי — שילוב כלים מעולם המיינדפולנס

8. ערך עצמי מול מסוגלות עצמית

9. הדרכה לצוותים ועבודה רב-מקצועית

10. דגשים בהדרכת הורים לגיוס והעלאת מוטיבציה

קהל יעד

- עובדי הוראה, מורים וגננות, פעילים או בחצי שבתון
- מורות ומורים בשנת שבתון

מידע נוסף

על פי נהלי משרד החינוך על מנת להיות זכאים לגמול יש להשתתף ב-80% מהמפגשים, כאשר אחד מהם לפחות הוא מפגש זום. על כן שימו לב שיש בחירה בין המפגשים האסינכרוניים בקורס. לדוגמה: ניתן לבצע 7 יחידות אסינכרוניות + מפגש זום אחד, ולהיות זכאים כ"נוכחים" בקורס לגמול.

חובות

חובות הסטודנט:

- 80% נוכחות (8 מתוך 10 מטלות).
- הגשת מטלת סיום במועד.

מטלת סיום:

בניית תוכנית התנהגות כיתתית / אישית הכוללת מענה רגשי לתלמידים — אבחון התנהגותי, הגדרת מטרות, מערך מחזקים, גרף התקדמות, וכלי וויסות רגשי משולבים.

10% על הגשה מסודרת בהתאם להנחיות, 30% על חיבור לתכני השיעור והאופן שבו השילוב בין ניתוח התנהגות לעולם הרגש נתפס ברמה התיאורטית, 30% על ניתוח נכון של מקרה מהשדה החינוכי, 30% על פיתוח תוכנית התערבות או מערך מפגש בהתאם להנחיות העבודה.

פירוט המפגשים

שעות	נושא	תאריך	מפגש
3 שעות אסינכרוני	יסודות ניתוח ההתנהגות (ABA) וניהול כיתה — התנהגות כפונקציה של הסביבה	30/06/2027	1
3 שעות אסינכרוני	כלי תצפית והגדרת המטרה ההתנהגותית — כלי מדידה ובניית גרף התקדמות	30/06/2027	2
3 שעות אסינכרוני	מחזקים — חיזוק חיובי, חיזוק שלילי וענישה	30/06/2027	3
3 שעות אסינכרוני	שליטת גירוי וסקר מחזקים	30/06/2027	4
3 שעות אסינכרוני	ניהול כיתה — עקרונות בבניית תוכנית אישית וכיתתית	30/06/2027	5
3 שעות אסינכרוני	אבחנה בין בעיות התנהגות לבעיות הנובעות מחרדה	30/06/2027	6
3 שעות אסינכרוני	וויסות רגשי — שילוב כלים מעולם המיינדפולנס	30/06/2027	7
3 שעות אסינכרוני	ערך עצמי מול מסוגלות עצמית	30/06/2027	8
3 שעות אסינכרוני	הדרכה לצוותים ועבודה רב- מקצועית	30/06/2027	9
3 שעות אסינכרוני	דגשים בהדרכת הורים לגיוס והעלאת מוטיבציה	30/06/2027	10
1.5 שעות זום	בינה מלאכותית בבניית תוכניות התנהגות אישיות וכיתתיות	14/06/2027	11
1.5 שעות זום	משחקולוגיה ככלי לוויסות רגשי ושינוי התנהגותי	21/06/2027	12

שעות	נושא	תאריך	מפגש
1.5 שעות זום	פדגוגיה של חוסן בעבודה עם תלמידים בעלי קשיים רגשיים- התנהגותיים	28/06/2027	13

אלברט, א', ואמונס, מ' (2009). אסרטיביות: מדריך מעשי. תל אביב: מטר.

בנדורה, א' (2013). מסוגלות עצמית: כיצד אנו פועלים. תל אביב: פסיכולוגיה עברית.

(Albert Bandura)

בק, א' ט' (2011). טיפול קוגניטיבי-התנהגותי: יסודות ויישומים. תל אביב: דיונון.

(Aaron T. Beck)

ווקר, ה', ורמזי, א' (2010). התנהגות בעייתית בכיתה: דרכי התמודדות. תל אביב: רמות.

סקינר, ב' פ' (2008). מעבר לחירות ולכבוד. תל אביב: עם עובד.

(B. F. Skinner)

קופר, ג', הרון, ט', והיוארד, ו' (2012). ניתוח התנהגות יישומי (ABA). תל אביב: רמות.

(Cooper Heron Heward)

קבט-זין, ג' (2010). לחיות חיים שלמים: מיינדפולנס להתמודדות עם לחץ. תל אביב: כנרת זמורה.

(Jon Kabat-Zinn)

שפ"י – השירות הפסיכולוגי ייעוצי (2023). התמודדות עם בעיות התנהגות וקידום אקלים כיתה מיטבי. ירושלים: משרד החינוך.

(שפ"י)

משרד החינוך (2022). ניהול כיתה, אקלים חינוכי והתנהלות מיטבית. ירושלים: משרד החינוך.

(משרד החינוך)